

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-
и назди Институти фалсафа ва сиёсатшиносии
ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ (734025,
Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони
Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар
мавзуи «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва
ҷомеа (дар мисоли Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ
доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 -
Сиёсатшиносӣ (6D050202 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи
сиёсӣ)

Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба яке аз масъалаҳои муҳимми илми сиёсӣ
- иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа
бахшида шудааст. Аз ин рӯ, таҳқиқи паҳлуҳои мухталифи масъалаи
мавриди назар аз ҷониби Зафарзода Нушофарин Зафар дорои аҳаммияти
илмӣ амалӣ муҳим мебошад. Мавзуи интиҳобгардида актуалӣ буда,
омӯзишу таҳлили он барои тамоми қишрҳои ҷомеа ҷолиб ва муҳим аст.

Ба андешаи Зафарзода Нушофарин Зафар раванди вусъатёбандаи
ҷаҳонишавӣ таъсиррасонии сиёсӣ, арзишӣ, идеологӣ ва маънавиро ба
ҷомеа қавӣ гардонида, дар ин замина, ба ташаккули шакли нави
тафаккури сиёсӣ мусоидат менамояд. Тарғиби арзишҳои фарҳангии сиёсии
бегона ба вусъати абсентеизм мусоидат менамояд. Вобаста ба ин, сатҳи
иштироки сиёсии субъектҳои сиёсат паст гашта метавонад. Аз ин рӯ,
таҳқиқи замина ва омилҳои пешгирикунандаи ин раванд аз диди илмӣ
муҳим арзёбӣ гардидааст.

Мубрами мавзуи таҳқиқоти диссертатсионии мазкур, инчунин дар
он аст, ки иштироки сиёсӣ ҳамчун нишондиҳандаи сатҳи маърифат ва
фарҳангии сиёсӣ низ мавриди баррасӣ қарор дода мешавад. Дар ин
раванд, таҳлили сохтори ин зухурот ва мушаххас намудани маҷмуи
арзишҳои иҷтимоӣ сиёсии ба он таъсиррасон низ аҳаммияти хоси
илмӣ амалиро соҳиб аст.

Ба андешаи муаллифи рисола аҳаммияти илмӣ сиёсии мавзӯ дар
он аст, ки он ҳам ҷанбаҳои институтсионалӣ ва ҳам фардиро дар бар

мегирад. Вобаста ба ин муайян намудани нақши ҳокимият дар самти мухайё намудани фазои созгори сиёсӣ ҳуқуқӣ, нақши ҳизбҳои сиёсӣ дар самти мувофиқасозии манфиатҳои гурӯҳҳои гуногуни иҷтимоӣ ва нақши шахс ҳамчун субъекти қабулкунандаи қарори сиёсӣ муҳим арзёбӣ мегардад. Аҳамияти илмӣ амалии таҳқиқи масъаларо инчунин бо он асоснок намудан мумкин аст, ки иштироки сиёсӣ инъикоси хусусияти муносибати ҷомеа ба ҳокимият мебошад. Дар марҳалаи муосир иштироки сиёсии шаҳрвандон дар равандҳои сиёсӣ моҳияти муташаккилона дорад. Ба андешаи муҳаққиқ сатҳи фаъолнокии сиёсӣ дар маъракаҳои сиёсӣ баланд аст, ки ин аз робитаи қавии байни ҳокимият ва ҷомеа дарак медиҳад.

Вусъати равандҳои демократикунонӣ, болоравии сатҳи маърифату фарҳанги сиёсии ҷомеа ва масъулияти шаҳрвандии субъектони сиёсат иштироки сиёсии онҳоро ҳосияти мақсаднок, муташаккил, созанда ва таҳаммулпазирона мебахшад. Ҳамин аст, ки иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи коммуникатсияи ҳокимият ва ҷомеа баррасӣ шуда, муайянкунандаи сатҳи густариши робитаи доимӣ байни онҳо мебошад. Аз ин рӯ, тақвияти минбаъдаи ин раванд зарур арзёбӣ мегардад.

Бо дарназардошти гуфтаҳои боло, таҳқиқи мавзӯи зикргардида муҳимму саривақтӣ буда, муайян намудани моҳият ва хусусияти иштироки сиёсӣ дар замони шиддат гирифтани равандҳои ҷаҳонишавӣ ва таҳияи тавсияву хулосаҳои илмӣ оид ба ин масъала мубрам мебошад.

Автореферати диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар аз тавсифи мухтасари муқаддима, сатҳи умумии таҳқиқот, бобҳо ва зербобҳои рисола, баррасии натиҷаҳо ва рӯйхати интишороти муаллиф ва рӯйхати адабиёти дар автореферат истифодашуда таркиб ёфтааст. Муаллиф дар муқаддима мубрамияти мавзӯи таҳқиқот ва дараҷаи омӯзиши онро хеле возеҳ ва бо истинод ба далелҳои муътамад асоснок намудааст.

Дар таҳқиқот нуктаҳои илмӣ ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, ки онҳо дар замони муосир навгонии илмӣ маҳсуб меёбанд. Натиҷа, хулоса ва тавсияҳои муаллиф барои муайян ва шарҳу тавзеҳи моҳияти иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа мусоидат менамояд.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ муаллиф ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқ аст.

Дар баробари қомебӣ ва дастовардҳои зиёд, баъзе камбудҳои ҷузъӣ дар автореферат ҷой доранд. Аз ҷумла:

1. Беҳтар мебуд, ки агар муҳаққиқ зимни пажӯҳиш методҳои сотсиологиро низ ба назар мегирифт.
2. Хуб мешуд, агар муҳаққиқ масъалаи иштироки сиёсии шаҳрвандони Тоҷикистонро бо кишварҳои хориҷӣ мавриди муқоиса қарор медод.

Таъкид менамоям, ки норасоии зикршуда арзиши илмии рисолаи диссертатсионии Зафарзода Нушофарин Зафарро коста намегардонад.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзӯи «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа (дар мисоли Тоҷикистон)» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори соҳиб гардидан ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 - Сиёсатшиносӣ (6D050202 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) мебошад.

Муқарриз:

И. в. мудири кафедраи сиёсатшиносии

ДДОТ ба номи С. Айни,

доктори фалсафа (PhD), доктор

аз рӯи ихтисоси- Сиёсатшиносӣ

Амиров Т. Ш.

Имзои Амиров Т.Ш. – ро тасдиқ менамоям:

✓ сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

ДДОТ ба номи С. Айни



Қодирзода С.

02.04.2026

Суроға: 734003, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 121

Телефон: +992(37) 224-13-83 **WWW:** tgpu.tj, **E-mail:** info@tgpu.tj